

Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича

(повне найменування закладу вищої освіти)

Географічний факультет

(назва інституту/факультету)

Кафедра економічної географії та екологічного менеджменту

(назва кафедри)

СИЛАБУС

навчальної дисципліни

Студії з оцінки природно-ресурсного потенціалу

(вказати назву навчальної дисципліни (іноземною, якщо дисципліна викладається іноземною мовою))

обов'язкова

(вказати: обов'язкова)

Освітньо-професійна програма підготовки здобувачів третього освітньо-наукового рівня вищої освіти

(назва програми)

Спеціальність 106 «Географія»

(вказати: код, назва)

Галузь знань 10 «Природничі науки»

(вказати: шифр, назва)

Рівень вищої освіти третій освітньо-науковий рівень вищої освіти

(вказати: перший (бакалаврський)/другий (магістерський)/третій (освітньо-науковий))

Географічний факультет

(назва факультету/інституту, на якому здійснюється підготовка фахівців за вказаною освітньо-професійною програмою)

Мова навчання українська

(вказати: на яких мовах читається дисципліна)

Розробники: Руденко В.П., декан географічного факультету, доктор географічних наук, професор

(вказати авторів (викладач (ів)), їхні посади, наукові ступені, вчені звання)

Профайл викладача economgeo-dpt@chnu.edu.ua

Контактний тел. 380673720118

E-mail: v.rudenko@chnu.edu.ua

Сторінка курсу в Moodle

Консультації

Онлайн-консультації: четвер з 16.00 до 17.00

Очні консультації: за попередньою домовленістю

середа з 16.00 до 17.00

1. Анотація дисципліни (призначення навчальної дисципліни).

Природно-ресурсний потенціал (ПРП) — важливий фактор розміщення продуктивних сил, який включає природні ресурси і природні умови. Існують різні підходи щодо оцінки природних факторів. Проте, найголовнішим має бути відображення взаємозв'язку між природою і людиною.

2. Мета навчальної дисципліни:

Метою навчальної дисципліни “Студії з оцінки природно-ресурсного потенціалу” є формування у студентів (слухачів) сучасних теоретичних і практичних знань, умінь і навичок з питань управління процесами реалізації природно-ресурсного потенціалу України та її регіонів.

3. Завдання: надати студентам (слухачам) теоретичні знання щодо структури природно-ресурсного потенціалу, правових та організаційних аспектів його реалізації; сформувати навички практичного застосування сучасних методів управління природно-ресурсним потенціалом; ознайомити із зарубіжним досвідом щодо розвитку природно-ресурсного потенціалу територій; навчити розробляти із застосуванням системного аналізу пропозиції щодо встановлення стратегічних цілей і тактичних завдань ефективного використання природно-ресурсного потенціалу; сформувати вміння визначати ефективність діючих форм і методів управління природно-ресурсним потенціалом з урахуванням вітчизняного та зарубіжного досвіду його реалізації.

4. Пререквізити. Рекомендовано попереднє проходження курсу: методика та організація наукової роботи в економічній, соціальній та фізичній географії.

5. Результати навчання:

знати: складові природно-ресурсного потенціалу, сучасні підходи до його використання; понятійно категорійний апарат з питань управління природно-ресурсним потенціалом; функції, завдання та цілі органів публічної влади щодо реалізації ресурсного потенціалу; принципи системного підходу до визначення стратегії розвитку природно-ресурсного потенціалу; методи аналізу стану природно-ресурсного потенціалу.

вміти: оцінювати фактори, що впливають на природно-ресурсний потенціал; визначати оптимальні моделі управління природно-ресурсним потенціалом; застосовувати сучасні методи управління природно-ресурсним потенціалом; розробляти пропозиції щодо використання як природно-ресурсного потенціалу регіону в цілому, так і його окремих складових на основі проведення системного аналізу; обґрунтовувати ефективність діючих форм і методів управління природно-ресурсним потенціалом.

6. Опис навчальної дисципліни

6.1. Загальна інформація

Назва навчальної дисципліни «Студії з оцінки природно-ресурсного потенціалу»												
Форма навчання	Рік підготовки	Семестр	Кількість			Кількість годин						Вид підсумкового контролю
			кредитів	годин	змістових модулів	лекції	практичні	семінарські	лабораторні	самостійна робота	індивідуальні завдання	
Денна	3	2	4	120	2	10		10		100		залік
Заочна	3	2	4	120	2	10		10		100		залік

6.2. Дидактична карта навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин													
	денна форма							заочна форма						
	усього	у тому числі					усього	у тому числі						
		л	сем.	лаб	інд	с.р.		л	сем.	лаб	інд	с.р.		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13		
Теми лекційних занять	Змістовий модуль 1. Загальні положення та поняття ПРП.													
Тема 1. Поняття про природно-ресурсний потенціал.	10	1	1			8	10	1	1				8	
Тема 2. Структура природно-ресурсного потенціалу.	10	1	1			8	10	1	1				8	
Тема 3. Компонентна структура ПРП.	10	1	1			8	10	1	1				8	
Тема 4. Функціональна структура ПРП.	10	1	1			8	10	1	1				8	
Тема 5. Територіальна структура.	10	1	1			8	10	1	1				8	
Разом за ЗМ1	50	5	5			40	50	5	5				40	
Теми лекційних занять	Змістовий модуль 2. Географія природно-ресурсного потенціалу України													
Тема 1. Природно-ресурсні комплекси.	10	1	1			8	10	1	1				8	

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Тема 2. Природно-ресурсне районування території (акваторії).	10	1	1			8	10	1	1			8
Тема 3. Основні типи ПРП.	10	1	1			8	10	1	1			8
Тема 4. Особливості географії регіональних ПРП України.	20	1	1			18	20	1	1			18
Тема 5. Перспективи ПРП України.	10	1	1			18	20	1	1			18
Разом за ЗМ 2	70	5	5			60	70	5	5			60
Усього годин	120	10	10			100	120	10	10			100

6.2.1. Темі семінарських занять

№	Назва теми	Кількість годин
1	Поняття про природно-ресурсний потенціал.	1
2	Структура природно-ресурсного потенціалу.	1
3	Компонентна структура ПРП.	1
4	Функціональна структура ПРП.	1
5	Територіальна структура.	1
6	Природно-ресурсні комплекси.	1
7	Природно-ресурсне районування території (акваторії).	1
8	Основні типи ПРП.	1
9	Особливості географії регіональних ПРП України.	1
10	Перспективи ПРП України.	1
	Разом	10

6.2.2. Тематика індивідуальних завдань

№	Назва теми
1	Не передбачено

6.2.3. Зміст завдань для самостійної роботи

№	Назва теми	Кількість годин
1	Теоретичні та методологічні основи формування природно-ресурсного потенціалу.	16
2	Компонентний а інтегральний природно-ресурсний потенціал	16
3	Територіальна структура ПРП та природно-ресурсні комплекси	16
4	Основні типи ПРП та природно-ресурсні райони	16
5	ПРП регіонів України	18
6	Перспективний ПРП України	18
	Разом	100

* ІНДЗ – для змістового модуля, або в цілому для навчальної дисципліни за рішенням кафедри (викладача).

7. Система контролю та оцінювання

Види та форми контролю

Результати навчання	Форми контролю
Визначати і пояснювати основні поняття студій з оцінки ПРП, сутність завдань ПРП як науки, їх практичну значимість.	Бібліографічний опис, тести та письмові аналітичні завдання.
Описувати структуру природно-ресурсного потенціалу, розуміти та вміти пояснювати причини їх відмінностей.	Письмові тестові та аналітичні завдання.
Знати природно-ресурсне районування територій, виконувати статистичну роботу, скласти відповідні географічні карти.	Усний контроль, практичні розрахункові роботи.
Вміти оцінювати ПРП територій, скласти еколого-економічну оцінку та визначити перспективи розвитку.	Усний контроль, дискусія.

Форма підсумкового контролю – залік.

Засоби оцінювання

Усні й письмові відповіді на питання, письмові відповіді на поточний тестовий контроль; перевірка виконання завдань (здійснення аналізу графіків, карт, схем, картосхем, таблиць, побудова схем, розв'язування задач тощо), ходу самостійної роботи, контрольні й модульні письмові роботи.

Тестовий контроль здійснюється за допомогою набору стандартизованих завдань, які дають можливість перевірити засвоєння навчального матеріалу всіма студентами, виміряти обсяг і рівень конкретних знань, умінь і навичок.

Самостійна робота виконується у формі анотацій, презентацій та ілюстративних матеріалів (у електронній формі, на паперових носіях), що наочнюють окремі питання курсу – контрольні роботи.

Критерії оцінювання результатів навчання з навчальної дисципліни

Оцінка в балах	Оцінка за національною шкалою	Оцінка за шкалою ECTS		Критерії оцінок
		Оцінка	Пояснення	
90-100	Відмінно	A	Відмінно (відмінне виконання лише з незначною кількістю помилок)	“Відмінно” – студент детально знає теоретичний матеріал та матеріал з практичних занять, уміє давати визначення основних понять, розуміє сутність основних положень теорії та вільно їх трактує, оперує термінологією. Студент дає характеристику оцінки ПРП, інтерпретує статистичну інформацію, виконує практичні роботи, аналізує їх результати, складає картосхеми, графіки і географічні карти, пояснює їх зміст. На запитання викладача за програмою курсу відповідає не вагаючись. Виконав всі види робіт та ІНДЗ. Опрацював теми для самостійного вивчення.
80-89	Добре	B	Дуже добре (вище середнього рівня з кількома помилками)	“Дуже добре” – студент знає теоретичний матеріал, виконав практичні роботи, оперує, уміє пояснити сутність основних понять. Студент здебільшого дає характеристику оцінки ПРП, інтерпретує статистичну інформацію, виконує практичні роботи, аналізує їх результати, складає картосхеми, графіки і географічні карти, пояснює їх зміст. На запитання викладача за програмою курсу відповідає не вагаючись. Виконав всі види робіт та ІНДЗ.
70-79	Добре	C	Добре (в загальному вірне виконання з певною кількістю суттєвих помилок)	“Добре” – Все вище вказане виконує не повною мірою, однак знає теорію й практику, виконує завдання викладача. При відповідях на запитання інколи вагається, але знаходить правильні рішення. При повторенні матеріалу відразу працює якісніше. Виконав всі практичні роботи.
60-69	Задовільно	D	Задовільно (непогано, але зі значною кількістю недоліків)	“Задовільно” – знає основні теоретичні положення, виконав більшу частину практичних. Орієнтується в особливостях оцінки ПРП, обробці відповідного статистичного матеріалу, створенні відповідних карт, схем, графіків. Відповідає на переважну частину запитань викладача.
50-59		E	Достатньо (виконання задовольняє мінімальним критеріям)	“Достатньо” – все вище вказане виконує не повною мірою, однак виконав більшу частину практичних робіт. Має уявлення про оцінку ПРП. Володіє методикою географічних досліджень, бере участь у створенні відповідних карт, схем, графіків. На половину запитань викладача відповідає.

35-49	Незадовільно	FX	Незадовільно о (з можливістю повторного складання)	“Незадовільно” – не виконані вимоги для оцінки “достатньо”, але студент виконує додаткові завдання в межах програми курсу.
--------------	---------------------	-----------	---	---

Розподіл балів, які отримують студенти
Для прикладу (залік)

Поточне оцінювання (<i>аудиторна та самостійна робота</i>)										Кількість балів (залік)	Сумарна к-ть балів
Змістовий модуль №1					Змістовий модуль № 2						
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	T9	T10	40	100
6	6	6	6	9	6	6	6	6	6		

T1, T2 ... T10 – теми змістових модулів.

8. Рекомендована література
Основна

1. Руденко В. П. Сучасні проблеми еколого-економічної оцінки природно-ресурсного потенціалу України / В. П. Руденко // Геоінформатика. - 2009. - № 4. - С. 38-42 .
2. Руденко В.П., Руденко С.В. Оцінка природно-ресурсного потенціалу України як основа менеджменту природоохоронної діяльності: монографія. - Чернівці: Чернівецький національний університет, 2014.– 248 с.
3. Бакланов П.Я. Новые подходы и методы оценки природно-ресурсного потенциала региона // Країни і регіони на шляху до збалансованого розвитку: зб. наук. праць. – Київ: Академперіодика, 2003. – С. 186-191.
4. Руденко В. П. Природно-ресурсний потенціал України. — К.: Либідь, 1994. — 150с.
5. Немець Л.М., Заволока Ю.Ю. Економічна і соціальна географія України. Навчально-методичний комплекс. – Харків, 2009. – 68 с.
6. Дронова О.Л. Запотоцький С.П. Сучасне природокористування: суспільно-географічний контекст : навчально-методичний посібник.–К.: Прінт-Сервіс, 2018. – 214 с.